

Forretningsorden for Inatsisartut af 12. november 2010 med ændringer af 22. september 2011, 29. maj 2012, 28. maj 2015, og 1. juni 2016.

Kapitel 1

Indkaldelse, valgs prøvelse, valgbarhed

§ 1. Inatsisartut træder sammen snarest muligt og senest 45 dage efter nyvalg. Indkaldelse foretages af det medlem, der længst har været medlem af Inatsisartut, eller hvis flere har været medlem af Inatsisartut lige længe, af den ældste. Samme medlem leder forhandlingerne i Inatsisartut indtil valgs prøvelse og valg af Formandskabet for Inatsisartut har fundet sted.

Stk. 2. Inatsisartut's aldersformand, jf. stk. 1, nedsætter på Inatsisartut's vegne og blandt dets medlemmer et foreløbigt udvalg til valgs prøvelse. Udvalget består af aldersformanden som formand og af 4 andre medlemmer, der udpeges af aldersformanden med henblik på at sikre den bredest mulige repræsentation af partipolitiske grupperinger i Inatsisartut. Der udpeges ikke suppleanter for medlemmerne af udvalget.

Stk.3. Udvalget afgiver indstilling til Inatsisartut om de valgte medlemmers valgbarhed. Det i stk. 1 nævnte medlem forelægger indstillingen for Inatsisartut på udvalgets vegne.

Stk.4. Ingen kan uden tilladelse fra Inatsisartut nægte at modtage valg til Inatsisartut, til Naalakkersuisut, til udvalg nedsat af Inatsisartut eller anden repræsentation for Inatsisartut.

§ 2. Bliver et medlem af Inatsisartut ved endelig dom eller bødevedtagelse pålagt en kriminalretlig foranstaltning for et forhold, der i almindeligt omdømme gør en person uværdig til at være medlem af Inatsisartut, afgør Inatsisartut efter indstilling fra udvalget til valgs prøvelse, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, om det forhold, medlemmet er dømt for, gør medlemmet uværdig til fortsat at være medlem af Inatsisartut.

Kapitel 2

Formanden for Inatsisartut og Formandskabet for Inatsisartut

§ 3. Inatsisartut vælger uden forhandling blandt sine medlemmer en formand for Inatsisartut og 4 næstformænd på den konstituerende samling efter nyvalg og derefter hvert år ved Inatsisartutårets begyndelse.

Stk. 2. En kandidat er valgt som formand for Inatsisartut, såfremt kandidaten opnår mere end halvdelen af stemmerne fra de tilstedeværende medlemmer (absolut flertal). Opnår ingen kandidat absolut flertal, foretages ny afstemning. Giver denne afstemning heller ikke absolut flertal til en kandidat, foretages en tredje afstemning mellem de to kandidater, der opnåede flest stemmer ved anden afstemning. I tilfælde af stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

Stk. 3. Inatsisartut vælger endvidere under ét efter forholdstalsvalgmetoden, jf. § 27, stk. 1, en første, anden, tredje og fjerde næstformand, som i forening med formanden udgør Formandskabet for Inatsisartut. Ved valget af næstformænd anses formanden at besætte det første af de mandater, der tilfalder den valggruppe, hvortil formanden hører.

Stk. 4. Inatsisartut vælger samtidig personlige suppleanter for hvert medlem af Formandskabet for Inatsisartut.

Stk. 5. Inatsisartut kan med et flertal, som udgør over halvdelen af medlemmerne af Inatsisartut, vedtage, at formanden for Inatsisartut eller en af næstformændene skal fritages for resten af perioden frem til næste valg efter stk. 1. Såfremt Inatsisartut fritager formanden for Inatsisartut, skal Formandskabet for Inatsisartut som helhed træde tilbage. Nyvalg sker på den i stk. 2-3, foreskrevne måde.

Stk. 6. Nyvalg af Formandskabet for Inatsisartut på den i stk. 2-3, foreskrevne måde skal endvidere ske, hvis formanden skriftligt fremsætter begæring om at ville fratræde som formand for Inatsisartut, eller vedkommende afgår ved døden.

Stk. 7. Begærer en af næstformændene at udtræde af Formandskabet for Inatsisartut, eller begærer vedkommende orlov fra Formandskabet for Inatsisartut som følge af sin helbredstilstand, forretninger eller lignende væsentlige årsager, afgør Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Udenfor inatsisartutsamlingen kan afgørelse herom træffes foreløbigt af formanden for Inatsisartut på vegne af Inatsisartut. Afgørelserne forelægges efterfølgende for Inatsisartut på førstkommende samling.

§ 4. Formandskabet for Inatsisartut fungerer som Dagsordensudvalget for Inatsisartut. Indtil valg af formandskab har fundet sted, udgør det ældste medlem af Inatsisartut, jf. § 1, stk. 1, og to af Inatsisartut udpegede medlemmer et midlertidigt dagsordensudvalg. Dagsordensudvalget eller det midlertidige dagsordensudvalg udarbejder og fastsætter dagsordener for møderne i Inatsisartut og orienterer Inatsisartut herom i redegørelser for dagsordenen. Redegørelserne forhandles ikke.

Stk. 2. Formandskabet for Inatsisartut udgør sammen med en af Inatsisartut valgt repræsentant for hvert parti eller kandidatforbund, der ikke er repræsenteret i Formandskabet, Udvalget for forretningsordenen for Inatsisartut. Inatsisartut vælger samtidig personlige suppleanter for hver repræsentant for hvert parti eller kandidatforbund, der ikke er repræsenteret i Formandskabet for Inatsisartut, såfremt dette er muligt.

Stk. 3. Formandskabet for Inatsisartut repræsenterer Inatsisartut udadtil.

Stk. 4. Formandskabet for Inatsisartut drager omsorg for, at arbejdet i Inatsisartut og i udvalgene tilrettelægges og afvikles på forsvarlig vis.

Stk. 5. Formandskabet for Inatsisartut kan fastsætte nærmere regler vedrørende formkrav for, hvordan punkter, der anmodes optaget på dagsordenen for en inatsisartutsamling, skal fremsættes.

Stk. 6. Formandskabet for Inatsisartut behandler de sager, der i henhold til forretningsordenen forelægges for Formandskabet. Formandskabet kan tage enhver sag op, der er af princi-

piel betydning for Inatsisartut og medlemmerne af Inatsisartut.

Stk. 7. Formanden for Inatsisartut kan træffe afgørelse på vegne af Formandskabet for Inatsisartut i sager af hastende karakter. Næstformændene orienteres snarest muligt om formandens afgørelse.

Stk. 8. Formandskabet for Inatsisartut og Udvalget for forretningsordenen for Inatsisartut fastsætter selv deres forretningsordener.

Stk. 9. Udvalget for Forretningsordenen, jf. stk. 2, har til opgave at behandle Formandskabets forslag i henhold til §§ 32 og 60. Udvalget for Forretningsordenen træffer beslutning om udvalgenes sagsområder, hvor dette måtte give anledning til tvivl. Udvalget fastsætter endvidere regler om Inatsisartutmedlemmers oplysningspligter i henhold til § 56.

Kapitel 3

Naalakkersuisut

§ 5. Inatsisartut vælger i henhold til inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut medlemmer af Naalakkersuisut til at varetage forvaltningen af selvstyrets anliggender.

Stk. 2. Formanden for Naalakkersuisut vælges blandt medlemmerne af Inatsisartut ved absolut flertal.

Stk. 3. Formanden for Naalakkersuisut indstiller til Inatsisartut at vælge et antal navngivne medlemmer af Naalakkersuisut. Valg af medlemmer sker ved en samlet afstemning om formandens forslag.

§ 6. Et medlem af Naalakkersuisut, som ikke er medlem af Inatsisartut, skal opfylde de til enhver tid gældende bestemmelser om valgbarhed til Inatsisartut.

Stk. 2. Inatsisartut afgør sager herom efter indstilling fra enten det foreløbige udvalg til valgs prøvelse, jf. § 1, stk. 3, eller udvalget til valgs prøvelse, jf. § 7, stk. 1, nr. 2.

Kapitel 4

Udvalg i Inatsisartut

Lovpligtige og stående udvalg

§ 7. Inatsisartut nedsætter på den konstituerende samling og ved begyndelsen af inatsisartutåret følgende udvalg:

- 1) Det Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg.
- 2) Udvalget til Valgs Prøvelse.
- 3) Lovudvalget.

Stk. 2. Inatsisartut nedsætter endvidere på den konstituerende samling og på hver forårssamling følgende udvalg:

- 1) Finansudvalget.
- 2) Revisionsudvalget.

§ 8. Inatsisartut nedsætter på den konstituerende samling og ved begyndelsen af inatsisartutåret, efter indstilling fra Formandskabet, øvrige stående udvalg.

Stk. 2. De udpegende partier eller valggrupper kan supplere sine medlemmer i udvalg ved et medlems forfald, når partierne eller valggrupperne har givet meddelelse til formanden for Inatsisartut.

§ 9. Inatsisartut vælger til hvert udvalg fem medlemmer af Inatsisartut, der ikke må være medlemmer af Naalakkersuisut. Hvor særlige forhold taler derfor, kan Inatsisartut efter indstilling fra Formandskabet for Inatsisartut vælge syv medlemmer til et udvalg.

Stk. 2. Grønlands 2 folketingsmedlemmer kan efter anmodning fra Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg deltage i udvalgets møder som tilforordnede.

Stk. 3. Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg fastsætter i en forretningsorden nærmere bestemmelser til sikring af overholdelsen af den særlige hemmeligholdelsespligt, som gælder for udvalgets medlemmer og andre, som måtte overvære udvalgets drøftelser.

§ 10. Inatsisartut vælger samtidig til hvert udvalg personlige suppleanter for hvert medlem af udvalget. Suppleanten træder i medlemmets sted ved dettes forfald.

Stk. 2. Ved et udvalgsmedlems samt dettes suppleants samtidige midlertidige forfald, kan Formandskabet for Inatsisartut træffe beslutning om, at den pågældende parti- eller valggruppe kan foretage personlig supplerings, såfremt parti- eller valggruppen anmoder herom. Formandskabet kan bemyndige Bureau for Inatsisartut til at træffe beslutning om at imødekomme en parti- eller valggruppes anmodning om personlig supplerings i udvalgsarbejdet ved enkeltstående lejligheder.

§ 11. Med mindre andet er bestemt i denne forretningsorden, vælger et udvalg selv sin formand og næstformand, idet fordelingen af formands- og næstformandsposten i udvalget dog sker efter forholdstal, således at repræsentanterne for det parti eller den valggruppe, som er størst, udpeger formanden, mens repræsentanterne for det parti eller den valggruppe, som er næststørst, udpeger næstformanden.

Stk. 2. Det påhviler formanden for et udvalg at søge udvalgsarbejdet fremmet mest muligt. Formanden for Inatsisartut kan pålægge formanden for et udvalg at give mundtlig eller skriftlig underretning om udvalgsarbejdets forløb.

§ 12. Et udvalg vedtager selv sin forretningsorden, der herefter indstilles til godkendelse af Formandskabet for Inatsisartut.

Stk. 2. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når over halvdelen af dets medlemmer er til stede.

Stk. 3. Et udvalg foretager inden for det enkelte udvalg en indbyrdes arbejdsfordeling blandt medlemmerne, hvor dette skønnes hensigtsmæssigt.

§ 13. Der må ikke refereres offentligt fra forhandlinger ført i et udvalg.

Stk. 2. Et udvalg kan dog beslutte, at meddelelser i et nærmere bestemt omfang kan tilgå offentligheden.

§ 14. Det er et udvalgs hovedopgave at behandle de forslag, der af Inatsisartut henvises til udvalgets behandling.

Stk. 2. Inden for sit fagområde er et udvalg forpligtet til, bl.a. gennem spørgsmål til Naalakkersuisut at holde sig á jour med udviklingen og føre tilsyn med, at forvaltningen i Naalakkersuisut holder sig inden for de rammer, som følger af lovgivningen eller af hensynet til god forvaltningsskik.

Stk. 3. Hvis et udvalg anmoder om en skriftlig besvarelse på et spørgsmål, skal Naalakkersuisut efterkomme udvalgets anmodning. Det er kun tilladt for Naalakkersuisut at begrænse udvalgets adgang til oplysninger, hvis udvalgets interesse i at sætte sig ind i disse bør vige for væsentligt stærkere offentlige eller private interesser. En sådan begrænsning skal altid begrundes skriftligt.

§ 15. Inatsisartut kan på ethvert behandlingstrin henvide et forslag til fornyet behandling i et udvalg, også selvom dette udvalg tidligere har afgivet betænkning om forslaget.

Stk. 2. Behandlingen i Inatsisartut stilles i bero, indtil udvalget har afsluttet sin behandling.

§ 16. Et udvalg kan med godkendelse af Formandskabet for Inatsisartut anmode et andet udvalg om tillige at behandle et forslag, hvis dette skønnes at berøre det andet udvalgs faglige område.

Stk. 2. Formandskabet for Inatsisartut kan i stedet inden andenbehandlingen af forslaget træffe beslutning om, at den oprindelige henvisning til et udvalg forelægges Inatsisartut påny.

§ 17. Et udvalg fremlægger, hvor intet andet er besluttet af Inatsisartut, resultatet af dets arbejde med forslag til inatsisartutlov eller inatsisartutbeslutning for Inatsisartut i en betænkning. Et udvalg har pligt til at afgive betænkning om de forslag, der af Inatsisartut er henvist til udvalget.

Stk. 2. Et udvalg kan afgive en samlet betænkning over flere forslag, såfremt de pågældende forslag efter udvalgets skøn er nært beslægtede.

Stk. 3. Såfremt et udvalg tidligere har afgivet betænkning om et forslag, kan udvalget afgive en tillægsbetænkning.

Stk.4. En betænkning eller en tillægsbetænkning afgives skriftligt.

Stk. 5. En betænkning eller en tillægsbetænkning kan tidligst behandles af Inatsisartut tre døgn efter afgivelse af betænkning eller tillægsbetænkning.

§ 18. Et udvalg kan afgive skriftlig beretning om dets arbejde vedrørende andre forslag, redegørelser eller andet, hvorom der ikke skal afgives betænkning.

Stk. 2. Et udvalg kan i ganske særlige tilfælde efter godkendelse fra Formandskabet for Inatsisartut afgive skriftlig beretning om sin virksomhed iøvrigt.

Stk. 3. Beretninger efter stk. 1 og 2 kommer ikke til forhandling i Inatsisartutsalen.

§ 19. Et udvalg kan til enhver tid indkalde et medlem af Naalakkersuisut i samråd eller til orienteringsmøde. Medlemmet af Naalakkersuisut kan altid ledsages af én embedsmand. Udvalget kan dog give tilladelse til, at medlemmet af Naalakkersuisut kan ledsages af flere embedsmænd. Anmodning herom skal tilgå udvalget inden mødet.

Stk. 2. Samrådet eller orienteringsmødet kan undtagelsesvist, og hvor lovligt forfald efter udvalgets skøn antages at foreligge, søges gennemført med en eller flere embedsmænd.

Stk. 3. Medlemmet af Naalakkersuisut er ansvarlig for sine embedsmænds udtalelser under et samråd eller orienteringsmøde.

Stk. 4. Et samråd eller orienteringsmøde kan indkaldes til afholdelse for lukkede eller åbne døre. Indkaldes samrådet eller orienteringsmødet til afholdelse for åbne døre, har offentligheden adgang til at overvære mødet. Samråd eller orienteringsmøder, som afholdes for åbne døre, optages på bånd eller lignende medium.

§ 20. Når forslag til inatsisartutlov eller inatsisartutbeslutning, der er fremsat af et eller flere medlemmer af Inatsisartut, er til behandling i et udvalg, og forslagsstilleren henholdsvis ordføreren for forslagsstilleren ikke er indvalgt i udvalget, har den eller de pågældende desuagtet ret til at deltage i udvalgets behandling af dette konkrete forslag, dog uden stemmeret eller ret til at få optaget nogen udtalelse i betænkningen.

§ 21. Et udvalg kan inden for sit faglige område afholde høringer om et offentligt emne og kan i den forbindelse anmode enhver om at fremlægge sine synspunkter.

Stk. 2. Udvalget træffer nærmere beslutning om høringens form herunder om offentlighedens adgang.

Stk. 3. En høring kan afholdes af flere udvalg i forening.

Stk. 4. Et udvalg kan i øvrigt foretage høring af interesserede parter inden afgivelse af betænkning.

§ 22. Til de i §§ 7, 8 og 23 nævnte udvalg knyttes en udvalgssekretær, der ansættes ved ad-

ministrationen for Inatsisartut.

Stk. 2. Udvalgssekretæren skal efter udvalgets nærmere bestemmelse medvirke ved mødernes tilrettelæggelse, udarbejde referater af udvalgets møder, fremskaffe de af udvalget ønskede oplysninger, udfærdige koncept til udvalgets skrivelser og medvirke ved udarbejdelsen af betænkninger og beretninger.

Midlertidige udvalg

§ 23. Inatsisartut kan tillige nedsætte midlertidige udvalg til behandling af konkrete sager. Et midlertidigt udvalg ophører med at bestå, når den eller de sager, der har været henvist til dets behandling, er afsluttet. Udvalget afgiver en skriftlig beretning om sit arbejde til Inatsisartut. Beretningen forhandles i Inatsisartut.

Kapitel 5

Råd og nævn m.v.

§ 24. Inatsisartut vælger repræsentanter til råd og nævn m.v. Valgperioden for de pågældende repræsentanter fastsættes i overensstemmelse med den lovgivning, de vedtægter eller andre bestemmelser, som gælder for det enkelte råd eller nævn m.v.

Stk. 2. Valg af nye repræsentanter til råd og nævn m.v. skal så vidt muligt foretages på den samling, som afholdes umiddelbart forud for udløbet af valgperioden for de siddende repræsentanter.

§ 25. Inatsisartut vælger Ombudsmand for Inatsisartut og Sætteombudsmand for Inatsisartut efter indstilling fra Lovudvalget i Inatsisartut.

Stk. 2. Inatsisartut vælger Landskassens revisor efter indstilling fra Revisionsudvalget.

Kapitel 6

Valg og valgmåde.

§ 26. For at kunne blive valgt som medlem af et udvalg i Inatsisartut eller som medlem af råd og nævn m.v. skal vedkommende være foreslået i Inatsisartutsalen af et medlem af Inatsisartut.

Stk. 2. Samtlige valg har højst gyldighed for en 4-års periode og, hvor intet andet er bestemt, for valgperioden for Inatsisartut.

Stk. 3. Ved valg af to eller flere medlemmer til et udvalg, råd og nævn m.v. anvendes forholdstalsvalg.

§ 27. Forholdstalsvalg i henhold til denne forretningsorden foretages på grundlag af d'Hondts metode på følgende måde: Medlemmerne af Inatsisartut deles i de grupper, hvori medlemmerne over for formanden har anmeldt, at de vil stemme sammen ved det pågældende valg. Hver gruppes medlemstal deles med 1, 2, 3 afhængigt af det antal medlemmer, der skal vælges. De herefter fremkomne kvotienter angiver den rækkefølge, i hvilken de enkelte grupper kan vælge deres repræsentanter. Er to eller flere kvotienter lige store, afgøres rækkefølgen ved lodtrækning.

Stk. 2. Til valg af én person kræves absolut flertal. Opnår ingen kandidat absolut flertal ved første afstemning, foretages ny afstemning. Giver denne afstemning heller ikke flertal til en kandidat, foretages tredje afstemning mellem de to kandidater, som opnåede flest stemmer ved anden afstemning. I tilfælde af stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

Kapitel 7

Forslag til inatsisartutlov og Forretningsorden for Inatsisartut

§ 28. Forslag til inatsisartutlov skal være affattet i lovform og ledsaget af almindelige og særlige bemærkninger og herunder beskrive de økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget. Forslag til inatsisartutlov skal være forsynet med en titel.

Stk. 2. Forslag om ændring eller ophævelse af en inatsisartutlov, en landstingslov eller en landstingsforordning skal yderligere være betegnet som forslag til inatsisartutlov om ændring henholdsvis ophævelse af den pågældende inatsisartutlov, landstingslov eller landstingsforordning. Forslag til inatsisartutlov om ændring eller ophævelse af en inatsisartutlov, landstingslov eller landstingsforordning skal endvidere være forsynet med en undertitel, der angiver ændringens hovedindhold.

Stk. 3. Forslag til inatsisartutlov skal i øvrigt overholde de til enhver tid gældende nærmere retningslinier for fremsættelse af forslag, som Formandskabet for Inatsisartut har fastsat, jf. § 4, stk. 5.

Stk. 4. Når et forslag til inatsisartutlov ønskes fremsat for Inatsisartut, meddeler forslagsstiller dette skriftligt til formanden for Inatsisartut, som anmelder forslaget over for Inatsisartut, når det er omdelt, jf. dog § 39, stk. 2.

§ 29. Forslag til inatsisartutlov skal underkastes tre behandlinger i Inatsisartut, før endelig vedtagelse kan ske.

Stk. 2. Forslagsstilleren kan med Formandskabets tilladelse kort redegøre for forslaget og dets konsekvenser inden første behandlingen.

Stk. 3. Første behandling omfatter en drøftelse af forslaget som helhed ud fra principielle synspunkter samt eventuel bebudelse af ændringsforslag. Efter behandlingen overgår forslaget

til anden behandling, og Inatsisartut beslutter, om forslaget skal henvises til behandling i et udvalg forinden anden behandlingen. Inatsisartut beslutter endvidere, efter indstilling fra mødelederen, til hvilket udvalg forslaget skal henvises.

§ 30. Anden behandling kan tidligst finde sted tredjedagen efter første behandlingens afslutning eller afgivelse af betænkning.

Stk. 2. Efter anden behandlingen afgøres det ved afstemning, i hvilken form forslaget skal overgå til tredjebehandling. Ændringsforslag kommer til afstemning først.

Stk. 3. Derefter overgår forslaget til tredje behandling og Inatsisartut beslutter, om forslaget forinden skal henvises til fornyet behandling i det udvalg, der tidligere har afgivet betænkning, eller i et andet udvalg.

§ 31. Tredje behandling kan tidligst finde sted tredjedagen efter anden behandlingens afslutning eller efter afgivelse af betænkning eller tillægsbetænkning.

Stk. 2. Efter at have taget stilling til ændringsforslagene, kan Inatsisartut kort behandle forslaget i den endelige form, hvorefter afstemning om forslaget i den endelige form foretages.

Stk. 3. Det endeligt vedtagne forslag underskrives af formanden for Inatsisartut og af generalsekretæren, hvorefter det sendes til formanden for Naalakkersuisut.

§ 32. Efter reglerne om forslag til inatsisartutlov behandles endvidere forslag til Forretningsorden for Inatsisartut og forslag til ændring af Forretningsorden for Inatsisartut.

Kapitel 8

Forslag til inatsisartutbeslutning

§ 33. Forslag fra et medlem, et parti eller Naalakkersuisut om lovgivning eller ændring eller ophævelse af bestående lovgivning fremsættes som forslag til inatsisartutbeslutning. Forslaget skal være begrundet og beskrive de økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget, være affattet i beslutningsform og forsynet med en titel.

Stk. 2. § 28, stk. 4 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Som forslag til inatsisartutbeslutning behandles endvidere følgende:

- 1) Forslag om tilslutning fra Inatsisartut til rekommandationer fra internationale organisationer, hvori Inatsisartut er repræsenteret. Forslaget fremsættes af formanden for repræsentationen for Inatsisartut.
- 2) Ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger og tekstanmærkninger, som er henvist til Inatsisartut af Finansudvalget.
- 3) Andre forslag af principiel betydning, hvor det er afgørende, at Inatsisartut træffer beslutning.

Stk. 4. Forslag fra den danske regering fremsættes af Naalakkersuisut.

Stk. 5. Såfremt et forslag til inatsisartutbeslutning, som omtalt i stk. 1, vedtages af Inatsisartut, påhviler det Naalakkersuisut snarest at fremme forslaget ved fremsættelse af et egentligt forslag til inatsisartutlov eller eventuelt ved udstedelse af bekendtgørelse.

Stk. 6. Foruden de i stk. 1 og 3 nævnte forslag behandles følgende forslag fra Naalakkersuisut som forslag til inatsisartutbeslutning:

- 1) Forslag om godkendelse af Landskassens regnskaber.
- 2) Forslag om fastsættelse af de skattemæssige fradrag m.m.
- 3) Forslag om udtalelse fra Inatsisartut vedr. ikraftsættelsen af danske love for Grønland.
- 4) Forslag om udtalelse fra Inatsisartut vedr. tiltrædelse af internationale traktater, aftaler m.v.
- 5) Forslag i øvrigt, der i henhold til anden lovgivning, kræver udtalelse fra Inatsisartut.

Stk. 7. Forslag til inatsisartutbeslutning underkastes 2 behandlinger, før endelig vedtagelse kan ske. Forslagsstiller kan kort redegøre for forslaget og dets konsekvenser inden første behandlingen. Beslutter Inatsisartut, at et forslag til inatsisartutbeslutning skal henvises til behandling i et udvalg, indstiller mødelederen overfor Inatsisartut, hvilket udvalg forslaget skal behandles i. Udvalget afgiver i så fald betænkning, jf. i det hele kapitel 4 med de modifikationer, der følger af forholdets natur.

Stk. 8. Om ændringsforslag til beslutningsforslag gælder kapitel 9 med de modifikationer, der følger af forholdets natur.

Kapitel 9

Ændringsforslag

§ 34. Ændringsforslag kan stilles til forslag til inatsisartutlov og forretningsorden for Inatsisartut. Ændringsforslag kan ved et forslags anden behandling fremsættes af ethvert medlem af Inatsisartut, Naalakkersuisut, et udvalg, et udvalgs flertal og mindretal. Et udvalg, et udvalgs flertal eller mindretal fremsætter ændringsforslag i en betænkning. Ved tredje behandlingen af et forslag kan ændringsforslag fremsættes af Naalakkersuisut, et udvalg, et udvalgs flertal og mindretal eller af fire medlemmer af Inatsisartut i forening. Et udvalg, et udvalgs flertal eller mindretal fremsætter ændringsforslag i en tillægsbetænkning.

Stk. 2. Ændringsforslag kan endvidere stilles til forslag til inatsisartutbeslutning. Ændringsforslag kan ved første behandlingen af beslutningsforslaget fremsættes af ethvert medlem af Inatsisartut og Naalakkersuisut. Ved anden behandlingen af beslutningsforslaget kan ændringsforslag fremsættes af Naalakkersuisut, et udvalg, et udvalgs flertal og mindretal eller af fire medlemmer af Inatsisartut i forening. Et udvalg, et udvalgs flertal eller mindretal fremsætter ændringsforslag i en betænkning.

Stk. 3. Ændringsforslag skal være skriftligt formulerede. Ændringsforslag efter stk. 1 skal

endvidere være ledsaget af bemærkninger, jf. § 28, stk. 1.

Stk. 4. Ændringsforslag skal være omdelt til medlemmerne af Inatsisartut senest den foregående dag, inden det forslag, ændringsforslaget vedrører, kommer til behandling.

Stk. 5. Et medlem kan foreslå, at en forhandling afbrydes med henblik på formulering af et ændringsforslag. Inatsisartut afgør herefter, om forhandlingen skal afbrydes med henblik på fremsættelse af ændringsforslaget.

Stk. 6. Der kan stilles forslag om ændringer til ændringsforslag (underændringsforslag) efter reglerne i stk. 1-5.

Stk. 7. Bliver et forslag, ændringsforslag eller underændringsforslag trukket tilbage, kan andre tage det op efter reglerne i denne bestemmelse.

Stk. 8. § 39, stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 10

Redegørelser

§ 35. Naalakkersuisut kan give Inatsisartut en redegørelse om et offentligt anliggende.

Stk. 2. Ønsker Naalakkersuisut at give Inatsisartut en sådan redegørelse, meddeler Naalakkersuisut dette til formanden for Inatsisartut, der anmelder redegørelsen overfor Inatsisartut, når den er omdelt.

Stk. 3. Redegørelser forhandles ikke.

Stk. 4. Formandskabet for Inatsisartut kan i særlige tilfælde give tilladelse til forhandling.

Stk. 5. Følgende redegørelser fra Naalakkersuisut forhandles dog altid:

- 1) Redegørelse til Inatsisartut ved inatsisartutårets begyndelse fra formanden for Naalakkersuisut.
- 2) Redegørelse fra formanden for Naalakkersuisut til det nyvalgte Inatsisartut.
- 3) Udenrigspolitisk redegørelse.
- 4) Politisk Økonomisk redegørelse.
- 5) Redegørelser, som det i henhold til lovgivningen påhviler Naalakkersuisut at fremlægge for Inatsisartut, hvis Naalakkersuisut ønsker forhandling.

Stk. 6. Formanden for Naalakkersuisut kan desuden give Inatsisartut en redegørelse om forhold af ganske særlig betydning for det grønlandske samfund. Denne redegørelse forhandles.

Stk. 7. Forhandles en redegørelse, kan Naalakkersuisut inden forhandlingen kort redegøre for redegørelsens hovedindhold.

Stk. 8. Under forhandling om en redegørelse kan medlemmerne af Inatsisartut og partier fremsætte forslag til inatsisartutudtalelse. Et sådant forslag skal meddeles mødelederen ledsaget af en kort skriftlig begrundelse, og skal have naturlig tilknytning til den forhandling, som foregår. Til forslag til inatsisartutudtalelse kan der ikke stilles ændringsforslag. Der kan alene vedtages én inatsisartutudtalelse under behandlingen af en redegørelse. Vedtages et forslag til

inatsisartutudtalelse, bortfalder eventuelle forslag til inatsisartutudtalelse, som er meddelt mødelederen, men endnu ikke bragt til afstemning. Anden form for beslutning kan ikke træffes under forhandling om en redegørelse.

Kapitel 11

Forespørgselsdebatter og spørgsmål til Naalakkersuisut

§ 36. Ønsker et medlem af bringe et offentligt anliggende til forhandling og at afkræve forklaring derom fra et eller flere medlemmer af Naalakkersuisut, sker det ved en forespørgsel, som skriftligt og bestemt affattet indgives til Formanden for Inatsisartut, der anmelder forespørgslen over for Inatsisartut, når den er omdelt.

Stk. 2. Inatsisartut afgør, hvorvidt forespørgslen må stilles. Hvis samtykke gives, hvilket afgøres uden forhandling, meddeles forespørgslens hovedindhold af formanden til det eller de adspurgte medlemmer af Naalakkersuisut. Såfremt det medlem af Naalakkersuisut, som forespørgslen er rettet til, anser det for at være i strid med landets interesser, at en offentlig debat om den pågældende sag finder sted, giver medlemmet af Naalakkersuisut forespørgeren meddelelse herom, hvorefter forespørgslen bortfalder.

Stk. 3. Bliver forespørgslen trukket tilbage, inden forhandlingen begynder, kan denne ikke optages af andre.

Stk. 4. Under forhandling om en forespørgsel kan medlemmerne af Inatsisartut og partier fremsætte forslag til inatsisartutudtalelse. Et sådant forslag skal meddeles mødelederen ledsaget af en kort skriftlig begrundelse, og forslaget skal have naturlig tilknytning til den forhandling, som foregår. Til forslag til inatsisartutudtalelse kan der ikke stilles ændringsforslag. Der kan alene vedtages én inatsisartutudtalelse under behandlingen af en forespørgsel. Vedtages et forslag til inatsisartutudtalelse, bortfalder eventuelle forslag til inatsisartutudtalelse, som er meddelt mødelederen, men endnu ikke bragt til afstemning. Anden form for beslutning kan ikke træffes under forhandling om en forespørgsel, jævnfør dog §§ 50-52.

Spørgsmål til Naalakkersuisut

§ 37. Ønsker et medlem at indhente oplysninger om et offentligt anliggende, kan dette ske ved et spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålet stilles skriftligt og indgives til formanden for Inatsisartut, der anmelder spørgsmålet overfor Inatsisartut, når det er omdelt. Spørgsmålet skal være kort og bestemt affattet og ledsaget af en begrundelse.

Stk. 2. Erklærer Naalakkersuisut, at det ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, er sagen dermed slut.

Stk. 3. Formanden for Inatsisartut sørger for, at svaret fra Naalakkersuisut videresendes til spørgeren og at spørgsmål og svar offentliggøres for medlemmerne af Inatsisartut.

Stk. 4. Spørgsmål kan tilbagekaldes indtil svar foreligger. Spørgsmål kan ikke optages af andre.

Stk. 5. Formandskabet for Inatsisartut kan i forbindelse med tilrettelæggelsen af møderne i Inatsisartut fastsætte tidspunktet for en ugentlig spørgetime, hvor medlemmerne af Inatsisartut mundtligt og uden anmeldelse kan stille spørgsmål til Naalakkersuisut til umiddelbar besvarelse. Beslutning kan ikke træffes i en ugentlig spørgetime. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 12

Samlingen af Inatsisartut og mødevirksomhed

Grundlag

§ 38. Inatsisartutåret begynder den anden fredag i september og varer til samme fredag det følgende år.

Stk. 2. Inatsisartut samles mindst to gange i inatsisartutåret til ordinære samlinger.

Stk. 3. Inatsisartut samles ekstraordinært og med passende varsel så ofte, som formanden for Inatsisartut finder det fornødent, eller såfremt formanden for Naalakkersuisut eller mindst halvdelen af medlemmerne af Inatsisartut kræver det. Under ekstraordinært indkaldte samlinger behandler Inatsisartut alene de sager, der ligger til grund for indkaldelsen.

Stk. 4. Inatsisartut fastsætter under den ordinære efterårssamling mødetidspunktet for de ordinære samlinger i inatsisartutåret.

Stk. 5. Forslag fra både Naalakkersuisut og Inatsisartutmedlemmer, der ikke er endeligt vedtaget ved Inatsisartutårets afslutning, bortfalder, jf. dog stk. 6. Dette gælder også forespørgsler fra Inatsisartutmedlemmer, der ikke er endeligt behandlet ved Inatsisartutårets afslutning.

Stk. 6. Forslag om godkendelse af Landskassens Regnskab, jf. § 33, stk. 6, nr. 1, bortfalder uanset stk. 5 ikke ved Inatsisartutårets afslutning.

Formkrav, dagsorden, afleveringsfrister

§ 39. Punkter, der anmodes optaget på dagsordenen for en inatsisartutsamling, skal være i overensstemmelse med de krav til form og fremsættelse, der følger af denne forretningsorden, anden lovgivning eller er fastsat af Formandskabet for Inatsisartut i henhold til § 4, stk. 5.

Stk. 2. Dagsordenspunkter kan af Formandskabet for Inatsisartut afvises, såfremt de ikke overholder de krav til form og fremsættelse, der følger af stk. 1.

§ 40. Punkter, der anmodes optaget på dagsordenen for Inatsisartut skal i den foreskrevne form være fremsat eller indgivet til formanden for Inatsisartut senest 5 uger før begyndelsen

af den samling, hvor punktet ønskes behandlet.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 gælder ikke for anmeldelse af forespørgsler i henhold til § 36. En forespørgsel i henhold til § 36 kan tidligst sættes på dagsordenen 12 arbejdsdage efter anmeldelsen, jf. dog § 41.

§ 41. Formandskabet for Inatsisartut kan under ganske særlige omstændigheder fravige de i denne forretningsorden angivne tidsfrister.

§ 42. Forslag, redegørelser, forespørgsler, og spørgsmål, der ønskes behandlet af Inatsisartut, registreres som fremsat eller indgivet til formanden for Inatsisartut den dag, de i den foreskrevne form, skriftligt fremsættes eller indgives til formanden for Inatsisartut. Forslag m.v., som omtalt i 1. punktum, der fremsættes eller indgives, på hverdage, efter kl. 12.00, registreres som fremsat eller indgivet den nærmest følgende hverdag. Det samme gælder forslag m.v., der fremsættes eller indgives på lørdage eller helligdage.

Stk. 2. Formanden for Inatsisartut har pligt til at sørge for omdeling og anmeldelse af fremsatte eller indgivne forslag m.v. Anmeldelsen kan optages i en dagsorden.

§ 43. Med passende mellemrum foretager Formandskabet for Inatsisartut anmeldelse over for Inatsisartut af en foreløbig dagsorden for møderne i Inatsisartut. Anmeldelsen kan bestå i en henvisning til opslag.

Stk. 2. Mødelederen meddeler desuden inden hvert mødes afslutning dagsordenspunkterne for det næste møde.

Stk. 3. Når mødet er indledt, kan mødelederen på given foranledning ændre rækkefølgen af mødets dagsordenspunkter eller lade et dagsordenspunkt udgå fra dagsorden for dagens forhandlinger.

Stk. 4. Mødelederen kan ikke optage nye sager på et mødes dagsorden uden godkendelse fra Inatsisartut.

§ 44. Forslag, forespørgsler eller sager i øvrigt, der af den danske regering eller Naalakkersuisut betegnes som hastende, kan Naalakkersuisut anmode Formandskabet for Inatsisartut om at få optaget på dagsordenen for vedkommende inatsisartutsamling.

Møderne i Inatsisartut

§ 45. Inatsisartut er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af dets medlemmer er til stede og deltager i afstemningen. Et medlem skal for at kunne deltage i afstemningen være personligt til stede.

Stk. 2. Afstemning sker ved, at medlemmerne rejser sig eller ved elektronisk afstemning.

Ved valg af personer til udvalg m.v. i henhold til kapitlerne 4 og 5 skal afstemning dog, hvis et flertal kræver det, ske skriftligt.

Stk. 3. I sager, hvor mødelederen finder, at alle er enige, kan han meddele, at forslaget er vedtaget eller forkastet uden afstemning. Ethvert medlem kan imidlertid kræve afstemning. Efter tredjebehandling af forslag til inatsisartutlov, eller anden behandling af beslutningsforslag, skal der altid foretages afstemning.

Stk. 4. En beslutning kan ikke forandres under samme behandling, hvorunder den er taget.

§ 46. Alle beslutninger træffes ved flertal, medmindre andet er fastsat.

Stk. 2. Falder der ved en afstemning lige mange stemmer for og imod et forslag, bortfalder forslaget.

Stk. 3. Forslag, som Inatsisartut endeligt har vedtaget på en samling, kan kun ændres på samme samling, såfremt 3/5 af alle medlemmer af Inatsisartut stemmer for det.

Mødeledelse

§ 47. Formanden for Inatsisartut eller første, anden, tredje og fjerde næstformand leder efter indbyrdes aftale møderne i Inatsisartut.

Stk. 2. Et medlem af Formandskabet for Inatsisartut, som forelægger eller er ordfører i en sag, som forhandles i Inatsisartut, kan ikke være mødeleder under sagens behandling.

§ 48. En forhandling afvikles i den orden, som er angivet i Bilag 1 til forretningsordenen. Hvor bilaget ikke angiver andet, begynder talerækkefølgen med ordføreren for partigruppen med de fleste mandater i Inatsisartut, dernæst taler ordføreren for partigruppen med næstflest mandater osv., indtil alle partiers ordførere har talt. I det tilfælde, at to partigrupper har lige mange mandater, taler ordføreren for det parti, som fik flest stemmer ved det seneste valg til Inatsisartut, som den første.

Stk. 2. Enhver, der ønsker ordet, skal henvende sig til mødelederen, der giver ordet til medlemmerne i den orden, hvori de har begæret det. Mødelederen kan gøre undtagelse for ordførere for partier, for færdigbehandling af bestemte emner og for en kort bemærkning fra et medlem. Et udvalgs mindretals ordfører betragtes som en ordfører, uanset at mindretallet kun udgøres af ét medlem.

Stk. 3. Ved forhandling i Inatsisartut gælder de taletider, der er anført i Bilag 1 til forretningsordenen.

§ 49. Medlemmerne og medlemmerne af Naalakkersuisut taler fra talerstolen i Inatsisartut. Opfølgende bemærkninger og opfølgende spørgsmål fremsættes dog fra talerens plads i salen. Talerne må ikke afbrydes af andre end mødelederen.

Stk. 2. Medlemmerne og medlemmerne af Naalakkersuisut skal undergive sig mødelederens afgørelse i alt, som vedrører overholdelse af god orden og kan gøre mødelederen opmærksom på, når god orden ikke bliver overholdt af andre.

Stk. 3. Mødelederen kan nægte at give et medlem eller et medlem af Naalakkersuisut ordet, når pågældende ikke retter sig efter en henstilling om god orden.

Stk. 4. Hvis der bliver uro, standser mødelederen mødet og udsætter dette om nødvendigt.

Stk. 5. Hvis et medlem groft tilsidesætter ordensreglerne i Inatsisartut, kan Formandskabet for Inatsisartut udelukke medlemmet fra møderne i Inatsisartut i indtil 14 mødedage. Medlemmet kan under udelukkelsen heller ikke deltage i udvalgsmøderne i Inatsisartut. Et medlem, som er udelukket, modtager ikke vederlag i udelukkelsesperioden.

§ 50. Mødelederen eller et medlem kan foreslå, at forhandlingerne afsluttes, og at Inatsisartut træffer afgørelse herom uden videre drøftelse.

§ 51. Et medlem af Inatsisartut kan under behandlingen af enhver sag fremsætte forslag om, at man overgår til næste punkt på dagsordenen. Et sådant forslag skal meddeles mødelederen ledsaget af en kort, skriftlig begrundelse. Afgørelsen af forslaget træffes ved afstemning. Hvis forslaget vedtages, bortfalder det pågældende punkt.

§ 52. Er et forslag om overgang til næste punkt på dagsordenen begrundet med motiveret mistillid til Naalakkersuisut eller et enkelt medlem af Naalakkersuisut, skal det for at kunne behandles have en naturlig tilknytning til den forhandling, som foregår.

Stk. 2. Et sådant dagsordensforslag kan dog ikke stilles under åbningsdebatten i Inatsisartut.

Offentlighed

§ 53. Møderne i Inatsisartut er offentlige. Inatsisartut kan dog vedtage, at enkelte sager skal behandles for lukkede døre. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af Inatsisartut eller mødelederen.

Stk. 2. Forhandling om uddeling af anerkendelser og belønninger, som tildeles af Inatsisartut, behandles dog altid for lukkede døre. Valg af repræsentanter til råd og nævn m.v., jf. § 24, foretages ligeledes altid for lukkede døre.

§ 54. Forhandlingerne i Inatsisartut foregår på grønlandsk. Medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut, der ikke behersker grønlandsk, har adgang til at tale dansk med tolkning til grønlandsk, ligesom forhandlingerne skal kunne følges på dansk.

§ 55. Forhandlingerne i Inatsisartut offentliggøres på grønlandsk og dansk under tilsyn af

Formandskabet for Inatsisartut. Offentliggørelsen sker på hjemmesiden hos Inatsisartut.

Gæstetalere

§ 55 a. Formandskabet kan i enighed indbyde fremtrædende repræsentanter for fremmede regeringer, parlamenter og internationale organisationer m.v. til, i forbindelse med besøg i Nuuk, at adressere Inatsisartut og Naalakkersuisut fra Inatsisartut's talerstol.

Oplysninger om personlige hverv og erhverv

§ 56. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter regler for, i hvilket omfang og i hvilken form medlemmerne af Inatsisartut skal afgive oplysninger om deres personlige hverv og erhverv til Inatsisartut's hvervsregister.

Stk. 2. Inatsisartut's medlemmer skal indgive oplysninger til Inatsisartut's hvervsregister senest 1 måned efter godkendelse af deres valgbarhed. Ved afgivelsen af oplysninger skal medlemmerne benytte en særlig formular.

Stk. 3. Stedfortrædere, der indtræder for et Inatsisartutmedlem på ubestemt tid, skal indgive oplysninger inden for 30 dage efter deres indtræden i Inatsisartut. Samme pligt gælder for stedfortrædere, der indtræder for et Inatsisartutmedlem på bestemt tid i en periode på mindst 30 dage.

Stk. 4. Inatsisartut's hvervsregister gøres offentligt tilgængeligt på Inatsisartut's hjemmeside.

Kapitel 13

Udtræden, orlov m.v.

§ 57. Begærer et medlem af Naalakkersuisut at udtræde af Naalakkersuisut, afgør Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes.

Stk. 2. Begærer et medlem af Naalakkersuisut orlov som følge af helbredstilstand eller anden væsentlig årsag, afgør formanden for Naalakkersuisut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Begærer Formanden for Naalakkersuisut orlov som følge af helbredstilstand eller anden væsentlig årsag, afgør Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Fremsættes begæringen uden for en samling, afgør Formandskabet for Inatsisartut på vegne af Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes.

Stk. 3. Såfremt et medlem af Naalakkersuisut er bevilget orlov eller er forhindret i at møde i Inatsisartut, giver formanden for Naalakkersuisut underretning til formanden for Inatsisartut om, hvem der midlertidigt varetager dennes forretninger.

§ 58. Inatsisartut's regler om orlov og midlertidigt fravær fra Inatsisartut samt om indkaldelse af stedfortræder er fastsat som Bilag 2 til denne forretningsorden.

Stk. 2. Begærer et medlem af Inatsisartut at udtræde af Inatsisartut, afgør Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Begærer en stedfortræder, der er optaget på stedfortræderlisten i valgbogen for et inatsisartutvalg, at blive fritaget fra det som borgerligt ombud påtagne hverv, afgør Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Fremsættes begæringen uden for en samling, afgør Formandskabet for Inatsisartut på vegne af Inatsisartut, hvorvidt begæringen kan imødekommes.

Kapitel 14

Administrationen for Inatsisartut og institutioner under Inatsisartut

§ 59. Formandskabet for Inatsisartut ansætter og afskediger tjenestemænd under Inatsisartut og andre medarbejdere i 39. eller højere bevillingslønsramme.

Stk. 2. Formanden for Inatsisartut eller den, formanden bemyndiger dertil, ansætter og afskediger øvrige ansatte i administrationen for Inatsisartut.

Stk. 3. Ombudsmanden for Inatsisartut ansætter og afskediger sine medarbejdere.

Stk. 4. Lønninger til personalet i Bureauet for Inatsisartut samt personalet hos Ombudsmanden for Inatsisartut fastsættes af formanden for Inatsisartut.

Stk. 5. Tjenestemænd i Bureauet for Inatsisartut samt tjenestemænd hos Ombudsmanden for Inatsisartut har ret til pension efter de for selvstyrets tjenestemænd gældende regler, jf. § 50 i Landstingslov nr. 4 af 20. maj 1998 om tjenestemænd ansat ved Landstingets institutioner.

§ 60. Forslag til budget for Inatsisartut, hvori indgår de fra Ombudsmanden modtagne budgetforslag, der i fornødent omfang skal redegøre for de ønskede personalemæssige rammer, behandles af Formandskabet for Inatsisartut. Formandskabet for Inatsisartut afgiver indstilling til inatsisartutudvalget for Forretningsordenen, der afslutter behandlingen så betids, at optagelse i forslag til finanslov for det kommende finansår kan finde sted. Det af Udvalget for Forretningsordenen vedtagne budgetforslag tilstilles formanden for Naalakkersuisut til brug for udarbejdelsen af forslag til finanslov for det kommende finansår med indstilling om, at det samlede beløb vedrørende Inatsisartut optages i lovforslagets bilag 1, mens sammensætningen af budgettet optages i finanslovforslagets budgetbidrag.

Stk. 2. På tilsvarende måde behandles forslag til tillægsbevillingslov for Inatsisartut, hvori indgår de fra Ombudsmanden for Inatsisartut modtagne bidrag, i Formandskabet for Inatsisartut. Formandskabet for Inatsisartut afgiver indstilling til udvalget for forretningsordenen, der afslutter behandlingen så betids, at optagelse i forslag til tillægsbevillingslov for det pågældende finansår kan finde sted.

Kapitel 15 *Øvrige bestemmelser*

§ 61. Såfremt Inatsisartut fritager Naalakkersuisut og vælger nyt Naalakkersuisut, uden at der forinden afholdes nyvalg til Inatsisartut, kan Inatsisartut beslutte at konstituere sig på ny for resten af valgperioden.

Stk. 2. Ved konstituering efter stk. 1, finder bestemmelserne om konstituering efter nyvalg tilsvarende anvendelse, dog med de afvigelser, som Inatsisartut bestemmer.

§ 62. Formandskabet for Inatsisartut drager omsorg for, at Inatsisartut's arkivalier opbevares på betryggende måde.

Kapitel 16 *Ikrafttræden*

§ 63. Denne forretningsorden træder i kraft den 1. december 2010.

Stk. 2. Forretningsorden for Grønlands Landsting af 4. november 1999 med ændringer af 23. maj 2000, 19. oktober 2001, 8. april 2003, 28. november 2008 og 9. april 2010 ophæves samtidig med ikrafttrædelsen af denne forretningsorden.

Inatsisartut's forretningsordensændring af 22. september 2011 ændrede affattelsen af § 9, stk. 1.

Forretningsordensændringen indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Ændringerne træder i kraft straks efter vedtagelsen, hvorefter samtlige udvalg i Inatsisartut ned-sættes på ny.

Inatsisartut's forretningsordensændring af 29. maj 2012 ændrede affattelsen af § 17, stk. 4, og § 38, stk. 1.

Forretningsordensændringen indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Ændringerne træder i kraft 1. januar 2013.

Inatsisartut's forretningsordensændring af 28. maj 2015 ændrede affattelsen af §§ 1, 4, 10, 11, 14, 19, 36, 38, 40, 43 og 48, indføjede § 55a, ændrede affattelsen af kapitel 13, ændrede bilaget om taletider og indføjede et nyt bilag (bilag 2 om orlov, midlertidigt fravær og indkaldelse af stedfortræder).

Forretningsordensændringen indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Ændringerne træder i kraft den 1. juli 2015.

Inatsisartut's forretningsordensændring af 1. juni 2016 ændrede affattelsen af § 36, stk. 1 og 4, ændrede bilaget om taletider (bilag 1) og ophævede § 4, stk. 2, i bilag 2.

Forretningsordensændringen indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Ændringerne træder i kraft den 1. juli 2016.

BILAG 1

TALETIDER

(maksimal taletid angivet i minutter)

Forslag til inatsisartutlov, fremsat af Naalakkersuisut, bortset fra finanslov:

1. behandling

Forelæggelse . . . . . 10 min.
Ordførerindlæg . . . . . 15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 15 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling

Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min.
Ordførerindlæg . . . . . 15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag ikke er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min.
Ordførerindlæg . . . . . 2 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min.
Ordførerindlæg . . . . . 10 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forslag til inatsisartutlov, fremsat af medlemmer af Inatsisartut:

1. behandling

Forelæggelse . . . . . 10 min.
Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min.
Ordførerindlæg . . . . . 15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 15 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling

- Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min. (2 spørgsmål pr. parti)
  - Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag ikke er fremsat

- Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 2 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
  - Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag er fremsat

- Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 10 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
  - Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forslag til finanslov:

1. behandling

- Forelæggelse . . . . . 20 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 30 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 15 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling

- Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 20 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 30 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag ikke er fremsat

- Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min.
  - Ordførerindlæg . . . . . 4 min. (3 spørgsmål pr. parti)
  - Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
  - Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
- (Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

3. behandling - Hvis ændringsforslag er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut	10 min.
Ordførerindlæg	20 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forslag til inatsisartutbeslutning, fremsat af Naalakkersuisut, bortset fra Landskassens Regnskab:

1. behandling

Forelæggelse	5 min.
Ordførerindlæg	15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling - Hvis ændringsforslag ikke er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut	5 min.
Ordførerindlæg	2 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling - Hvis ændringsforslag er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut	5 min.
Ordførerindlæg	10 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forslag til inatsisartutbeslutning, fremsat af medlemmer af Inatsisartut:

1. behandling

Forelæggelse	5 min.
Svarnotat fra Naalakkersuisut	5 min.
Ordførerindlæg	15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling - Hvis ændringsforslag ikke er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut	5 min.
Ordførerindlæg	2 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling - Hvis ændringsforslag er fremsat

Svarnotat fra Naalakkersuisut	5 min.
Ordførerindlæg	10 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra forslagsstiller	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forslag til inatsisartutbeslutning om Landskassens Regnskab:

1. behandling

Forelæggelse	20 min.
Ordførerindlæg	15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

2. behandling

Svarnotat fra Naalakkersuisut	30 min.
Ordførerindlæg	30 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	5 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Redegørelser:

Forelæggelse	10 min.
Ordførerindlæg	15 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	15 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter.)

Åbningsdebat:

Forelæggelse	ubegrænset
Ordførerindlæg	30 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar	2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut	20 min. (2 spørgsmål pr. parti)

(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Forespørgselsdebatter:

- Forelæggelse . . . . . 10 min.
Svarnotat fra Naalakkersuisut . . . . . 10 min.
Ordførerindlæg. . . . . 10 min. (3 spørgsmål pr. parti)
Opfølgende bemærkninger og svar . . . . . 2 min.
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra forespørgeren . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Mistillidsdagsorden:

- Forelæggelse af motiveret mistillid . . . . . 5 min.
Bemærkninger fra Naalakkersuisut. . . . . 5 min.
(Mødet kan herefter afbrydes i 30 minutter
eller efter mødelederens nærmere bestemmelse)
Forelæggelse af evt. ændringsforslag (Afværgedagsorden). . . 5 min.
Ordførerindlæg. . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
Afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut . . . . . 5 min. (2 spørgsmål pr. parti)
(Alle spørgsmål og svar 2 minutter)

Spørgetimerne:

- Fremsættelse af spørgsmål. . . . . 2 min.
Naalakkersuisuts besvarelse. . . . . 2 min.
Opfølgende spørgsmål. . . . . 1 min.
Svar på opfølgende spørgsmål . . . . . 1 min.
(Når 1 time er gået, afsluttes spørgetimen med besvarelse af det senest stillede spørgsmål)

Formandskabet kan fastsætte herfra afvigende taletidsregler for afviklingen af særlige spørgetimer, herunder for eksempel spørgetimer, hvor Formanden for Naalakkersuisut besvarer spørgsmål fra ordførerne fra de øvrige partier.

Formandskabet kan under alle dagsordenspunkter tillade afvigelse fra de fastsatte taletider, når omfanget af en sag gør dette påkrævet. Henvendelse om udvidet taletid bør ske senest 2 dage før det pågældende møde.

BILAG 2

Inatsisartut's regler om orlov og midlertidigt fravær fra Inatsisartut samt om indkaldelse af stedfortræder

I henhold til § 2, stk. 2, i landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag mv. til medlemmer af landstinget og landsstyret m.v. (Vederlagsloven), med senere ændringer, samt § 58, stk. 1, i Inatsisartut's Forretningsorden, fastsættes:

Mødepligt

§ 1. Hvervet som medlem af Inatsisartut er et pligtmæssigt borgerligt ombud, jf. § 4, stk. 1, i Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Stk. 2. Orlov og midlertidigt fravær fra hvervet som Inatsisartutmedlem skal bevilges af Inatsisartut's Formandskab efter reglerne i denne forskrift.

Orlov med vederlag

§ 2. Et medlem af Inatsisartut kan bevilges orlov, hvis medlemmet har lovligt forfald som følge af sygdom, der midlertidigt forhindrer medlemmet i at varetage sit hverv i en forventet periode på mere end 14 kalenderdage.

Stk. 2. Et medlem af Inatsisartut kan bevilges orlov i forbindelse med graviditet, fødsel eller adoption, dog højst i det omfang, som følger af de til enhver tid gældende regler for Grønlands Selvstyres tjenestemænd.

Stk. 3. Et medlem af Inatsisartut kan bevilges orlov i forbindelse med nærtståendes død eller alvorlige sygdom, dog højst i det omfang, som følger af de til enhver tid gældende regler for Grønlands Selvstyres tjenestemænd.

Stk. 4. I forbindelse med nærtståendes død eller alvorlige sygdom ydes fri rejse efter de til enhver tid gældende regler for Grønlands Selvstyres tjenestemænd.

Stk. 5. Inatsisartut's Formandskab kan afkræve et Inatsisartutmedlem dokumentation for, at der foreligger en forhindring som anført i stk. 1 eller omstændigheder som anført i stk. 2-3.

Orlov uden vederlag

§ 3. Et medlem af Inatsisartut kan bevilges orlov for den periode, hvor medlemmet varetager et hverv som medlem af Naalakkersuisut, medlem af Folketinget eller medlem af en kommunalbestyrelse, herunder som borgmester eller viceborgmester.

Stk. 2. Under orlov bevilget efter stk. 1 oppebærer medlemmet ikke vederlag og omkostningstillæg, og der optjenes ikke pensions- og eftervederlagsanciennitet i orlovsperioden.

§ 4. Uden for i §§ 2 og 3 nævnte tilfælde, kan et medlem af Inatsisartut kun bevilges orlov i helt særegne tilfælde, hvor det findes tvingende nødvendigt for medlemmet at kunne varetage presserende forretninger eller lignende presserende opgaver.

Stk. 2. Under orlov bevilget efter stk. 1 oppebærer medlemmet ikke vederlag og omkostningstillæg, og der optjenes ikke pensions- og eftervederlagsanciennitet i orlovsperioden.

Midlertidigt fravær

§ 5. Et medlem af Inatsisartut, der ikke er bevilget orlov, og som midlertidigt er forhindret i at varetage sit hverv, skal uden ophold give Inatsisartut's Formandskab meddelelse herom med angivelse af, hvor længe forhindringen antages at bestå.

Stk. 2. Det forhindrede medlem skal holde Inatsisartut's Formandskab løbende orienteret om alle væsentlige forhold vedrørende forhindringens forventede varighed og ophør. Medlemmet skal endvidere orientere Inatsisartut's Formandskab om forhindringens status senest 14 kalenderdage efter seneste orientering.

§ 6. Hvis en midlertidig forhindring efter § 5 skyldes Inatsisartutmedlemmets sygdom, skal medlemmet søge orlov, såfremt forhindringen forventes at fortsætte i mere end 14 kalenderdage.

§ 7. Hvis en midlertidig forhindring efter § 5 skyldes sygdom eller en fysisk forhindring, og der er givet rettidig meddelelse og orientering, jf. § 5, anses fraværet som bevilget, medmindre Inatsisartut's Formandskab meddeler andet.

Stk. 2. Inatsisartut's Formandskab kan afkræve et Inatsisartutmedlem dokumentation for, at der foreligger en forhindring som anført i stk. 1.

§ 8. Inatsisartut's Formandskab kan undtagelsesvis bevilge midlertidigt fravær uden for de i § 7 nævnte situationer, såfremt Formandskabet skønner, at situationen i væsentlighed må sidestilles med Inatsisartutmedlemmets sygdom eller fysiske forhindring. Bevilling efter denne bestemmelse kan kun meddeles fremadrettet.

Administrative bestemmelser mv.

§ 9. Meddelelser om fravær og ansøgninger om orlov efter denne forskrift indgives til Inatsisartut's Formandskab, som kan fastsætte nærmere formkrav og frister for indgivelsen.

§ 10. Inatsisartut's Formandskab kan beslutte, at bevilling af orlov og fravær samt omkostningsdækning efter denne forskrifts § 2, stk. 4, og § 15, kan meddeles af Bureauet for Inatsisartut, såfremt bureauet vurderer, at meddelelsen eller ansøgningen ikke giver anledning til tvivl. Et Inatsisartutmedlem, som ikke har fået meddelt bevilling i det ønskede omfang, kan dog altid kræve, at sagen forelægges for Inatsisartut's Formandskab til fornyet vurdering.

§ 11. En statistisk opgørelse over Inatsisartutmedlemmets orlovsperioder og midlertidige fravær optages i Inatsisartut's årsberetning i en form, som respekterer det enkelte Inatsisartutmedlems ret til privatliv.

Vederlag under orlov og midlertidigt fravær

§ 12. Et medlem af Inatsisartut oppebærer kun vederlag og omkostningstillæg under afholdelse af orlov, hvis denne er bevilget efter § 2.

§ 13. Et medlem af Inatsisartut oppebærer kun vederlag og omkostningstillæg under midlertidig fravær i de tilfælde, der er bevilget i medfør af §§ 7 og 8.

Indkaldelse af stedfortræder

§ 14. Det parti eller kandidatforbund, som et Inatsisartutmedlem er indvalgt for, kan ansøge Inatsisartut's Formandskab om indkaldelse af en stedfortræder for Inatsisartutmedlemmet, hvis medlemmet er bevilget orlov eller er midlertidigt forhindret i at deltage i Inatsisartut's eller Inatsisartutudvalgenes møder.

Stk. 2. Er et Inatsisartutmedlem afdøet ved døden, umyndiggjort eller udtrådt af Inatsisartut, indkalder Inatsisartut's Formand uden ansøgning herom det pågældende Inatsisartutmedlems stedfortræder til den igangværende og ellers førstkommende samling. Det samme er tilfældet, hvis Inatsisartut træffer afgørelse om, at et medlem af Inatsisartut har mistet sin valgbarhed. Stedfortræderen anses som Inatsisartutmedlem fra tidspunktet for Inatsisartut's godkendelse af stedfortræderens valgbarhed.

§ 15. Inatsisartut's Formandskab kan efter ansøgning yde fri rejse og logi i forbindelse med en stedfortræders familieledsagelse jf. § 5, stk. 1-3, i Vederlagsloven.

§ 16. En stedfortræders indkaldelsesperiode ophører ved udløbet af fraværs- eller orlovsperioden.